Suriye'de kim ne kazandı, ne kaybetti? Esad yalnız kaldı, sonu yaklaşıyor

06.12.2024 - 12:35 | Son Güncellenme: 26.12.2024 - 16:42

Sercan Dinç
sercan.dinc@milliyet.com.tr

#Suriye #Esad #HTŞ

Esad rejimi Hama'yı terör örgütü HTŞ'ye kaptırırken, Suriye Milli Ordusu Tel Rıfat'ı PKK/YPG'den temizledi; bölgedeki güçler arasındaki kazanç ve kayıplar da dikkat çekti. Peki Suriye'de yaşanan çatışmalarda kim ne kazandı, ne kaybetti? İşte detaylar...

Suriye'nin kuzeyindeki Halep ilinin batı kırsalında, 27 Kasım'da Esad rejimi güçleriyle rejim karşıtı silahlı gruplar arasında çatışma başladı. 28 Kasım'da Halep'in batı kırsalından merkeze doğru hızla ilerleyen rejim karşıtı silahlı gruplar, 30 Kasım'da merkezin büyük bölümünü ele geçirdi.

Haberin Devamı

EN ÇOK OKUNANLAR

İran'dan İsrail füze yağmuru, Trump'tan intikam yemini: 'Bu iş...

Bankada parası olanlar dikkat! Faizde hızlı değişim: İşte sebebi

Fenerbahçe'de Domenico Tedesco'ya şartlı onay!...

30 Kasım'da Han Şeyhun ilçesini alarak tüm İdlib genelinde hakimiyet sağlayan silahlı gruplar, Hama ilinde de çatışarak ilerleyişini devam ettirdi. Suriye Milli Ordusu'nun Halep kırsalında 1 Aralık'ta terör örgütü PKK/YPG'ye karşı başlattığı Özgürlük Şafağı Operasyonu'nda ise Tel Rıfat ilçe merkezi terörden kurtarıldı.

5 Aralık'ta da Esad rejimi ordusu Hama'yı kaybettiklerini paylaşarak kontrolün HTŞ terör örgütüne geçtiğini duyurdu. Yapılan yazılı açıklamada, rejim karşıtı grupların şehre girmesi üzerine ordunun şehrin dışına çekilerek yeniden mevzilendiği belirtildi.

İlginizi Çekebilir

Suriye'den İran'a sert 'Türkiye ve...

Şam ve Süveyda hattında hareketli...

İsrail ordusu Suriye topraklarında ilerliyor...

KİM NE KAZANDI, NE KAYBETTİ?

Peki bölgedeki aktörlerin bu çatışmalardaki kazanımları ve zararları ne oldu? Akademi Derneği Başkan Yardımcısı Dr. Fatma Yeşilkuş ve İstanbul Aydın Üniversitesi Öğretim Üyesi Yeliz Albayrak milliyet.com.tr'ye değerlendirdi.

ESAD REJİMİ

- Akademi Derneği Başkan Yardımcısı Dr. Fatma Yeşilkuş: Suriye'de yaşanan güncel gelişmeler göz önünde bulundurulduğunda Esad Rejimi büyük bir yanılgı içerisinde olmakla birlikte aynı zamanda bir yenilgi içerisinde. Yanlışı yanlış ile kapatmaya çalışan Rejim, bir yandan HTŞ'nin ilerleyişi bir yandan da Suriye Milli Ordusu'nun Tel Rıfat'ı PKK'nın Suriye uzantısı YPG'den temizlemesiyle kıskaç altına alınmış durumda. Bununla birlikte, müttefikleri Rusya ve İran'dan beklediği desteği bu aşamada bulamaması, Esad Rejimi'nin devamlılığını ve varlığını

'İran füzelerinin isabet oranı arttı!' Tahran'ın yeni 'gözü' Çin...

KEŞFET YENİ

Okan Kurt'un kas şovu sosyal medyayı karıştırdı: Demet Akalın'dan sert tepki

Cadde | 15.03.2026 - 17:35

Sosyal medyada paylaşımlarıyla sık sık gündeme gelen Demet Akalın, bu kez eşi Okan Kurt'un spor salonu görüntülerine yaptığı yorumla dikkat çekti. Kurt'un kaslarını sergilediği paylaşımın altına yazdığı sözler kısa sürede konuşulmaya başladı.

Tüm Keşfet Haberleri

YAZARLAR

Özay Şendir
Tolstoy ve Milliyet

Tunca Bengin
İşte kıyametin koptuğu H...

Didem Özel Tümer
Türkiye'nin savaş farkınd...

Abdullah Karakuş
Kaybedenler kulübü ve d...

Hakkı Öcal
Ermenistan barış yolunda

İlgili Haberler

sorgulatıyor.

- İstanbul Aydın Üniversitesi Öğretim Üyesi Yeliz Albayrak: Esad rejimi bir süredir müttefiklerinin desteği ile sabit bir halde yerini korumaktaydı. Fakat muhaliflerin bir süredir hazırlığında olduğu ilerlemeye hazırlıksız yakalandı. Büyük bir hezimete uğrayan Esad rejim güçleri hızla sahip olduğu askeri envanteri dahi geride bırakarak çekilmeye başladı. Hakimiyeti altında olan bölgeleri tek tek kaybetti. Müttefiklerinden beklediği yardımı göremeyen Esad gittikçe sıkışmaya ve yardım aramaya başlamış durumda. Kendisine teklif edilen antlaşma masalarının hiçbirine oturmayan Esad'ın Suriye'de yeni kurulacak düzende var olup olmayacağı şu anda muamma. Ancak alınan bilgilere göre yalnız kalan Esad ve Baas rejiminin sonu yaklaşıyor gibi.

Haberin Devamı

✔ OKUMADAN GEÇME

MGK'dan 'Suriye' mesajı: Terör örgütlerine asla geçit verilmeyecek, her türlü tehdit yok edilecek

Haberi Görüntüle

Bir hafta doğuda bir hafta batıda

Mesajları çok değerli, hakkını ödeyemeyiz

Veli terörü: Öğretmeni dövdü

Bayram soğuk ve yağmurlu

HEYET TAHRİR ŞAM (HTŞ)

- Dr. Fatma Yeşilkuş: HTŞ, Halep ve çevresinde stratejik bölgeleri ele geçirerek çok kısa bir sürede beklenmedik bir askeri kazanım elde etti. Ancak unutulmamalıdır ki, devlet dışı bir aktörün hızlı ilerleyişi her zaman belirsizlikleri ve riskleri de beraberinde getirmektedir. Çünkü, bölgedeki diğer aktörlerle olası çatışmalar tetiklenebilir ve hangi aktörün nereyi yöneteceği konusundaki endişeler, farklı bir istikrarsızlık ortaya çıkarabilir.

- Yeliz Albayrak: Bir süredir hazırlık aşamasında olan ve eski El Kaide ve El Nusra'dan ayrılmış olan örgüt muhalif kanadın silahlı gücünün önemli bir temsilcisi. Esad yönetimine karşı harekatı başlatan grup geçmiş yıllara göre oldukça tecrübeli ve tek bir komuta altında toplanmış olarak çok daha hazırlıklı ve profesyonel hareket ediyor. Hızla ilerleyen grup bugüne kadar büyük bir direnişle karşılaşmadan tek tek şehirleri, köyleri alarak Hama'ya kadar ilerledi ve Esad'dan kalan askeri teçhizatı da kendi bünyesine

katarak ilerlemeye devam ediyor. Hakimiyet kurduğu kentlerde yerlerinden edilmiş Suriye halkını yerleştiren grup Şam ve ardından Dara ve Deyrizor'a hareket etmeyi planlıyor. İleride kurulacak muhtemel yeni yapılanma masasında HTŞ'nin de yer alacağı görüşleri hakim.

✓ OKUMADAN GEÇME

Esad rejimi: Hama'yı kaybettik!

Haberi Görüntüle

PKK/YPG

- Dr. Fatma Yeşilkuş: Suriye'nin kuzey batısındaki Afrin bölgesinde konuşlanan DEAŞ'a karşı ABD tarafından desteklenen YPG/PKK terör örgütü, Suriye Milli Ordusu'nun Tel Rıfat'a ulaşmasıyla askeri teçhizatlarını bırakarak adete bölgeden kaçmışlardır. Münbiç'e yönelik düzenlenecek olası operasyonlar, YPG/PKK'nin Suriye'den kökünün kazınması noktasında önemli bir adımdır çünkü Münbiç, terör örgütünün terör faaliyetlerini planladığı kritik bir bölgedir. Bununla birlikte "paramotor eğitim üssü" olarak bilinmektedir ki 2023 yılında Mersin'deki polis evine düzenlenen terör saldırısında, teröristlerin paramotor ile geldiği tespit edilmiştir. Dahası, yine geçtiğimiz aylarda ülkemizin savunma sanayisinin bel kemiği olan TUSAŞ'a düzenlenen hain saldırıda da yine teröristler, paramotor ile gelerek bu kalleş saldırıyı gerçekleştirmişlerdir.

Haberin Devamı

- Yeliz Albayrak: YPG yıllardır ABD ve Esad desteği ile bölgede terör estirmeye devam ediyordu. Esad'ın muhalifler karşısında savunmada zayıf kalmasıyla PKK'dan yardım istediği ve HTŞ'nin yer yer PKK ile çatıştığı biliniyor. Muhalifler ile yer yer savaşıp yer yer kaçan PKK şu anda ABD'nin desteğine muhtaç ve ABD'den gelen son açıklamalarda PKK/YPG'nin IŞİD'in durdurulması konusunda ABD için kıymetli bir müttefik olduğu belirtilirken ilerleyen zamanlarda ABD tarafından yalnız bırakılması da oldukça mümkün.

SURİYE MİLLİ ORDUSU (SMO)

- Dr. Fatma Yeşilkuş: Tel Rıfat, Suriye Demokratik Güçleri (SDG) tarafından kontrol edilmekle birlikte SDG'nin omurgasını, PYD'nin

silahlı kanadı YPG oluşturmaktaydı. SMO'nun stratejik öneme sahip Kuveyris Askeri Havalimanı ve Minnığ Havalimanı'nı da kontrol altına alarak Tel Rıfat'ı kontrol altına alması, hemen yanı başımızda bir teröristanın kurulmasının engellenmesinde büyük bir adımdır.

- Yeliz Albayrak: Uzun süredir Tel Rıfat'ta konuşlanmış olan PKK, YPG ya da SDG güçleri Suriye Milli Ordusu'nun da harekete geçmesiyle Tel Rıfat'tan çıkartıldı ve bu operasyona 'Özgürlük Şafağı Operasyonu' adı verildi. Şöyle bir endişe vardı; Esad'ın güçlerinin geri çekilmesiyle bölgede oluşacak olan otorite boşluklarını PKK'nın yerleştiği ve yerleşebileceği öngörüldüğü için Suriye Milli Ordusu burada Türkiye'nin de desteğiyle ve hareket alanlarının çok yakında olması sebebiyle bölgeden temizlendi. Suriye Milli Ordusu hareketine tabii ki devam ediyor.

Tel Rıfat'ın da kontrolünü tamamen ele geçiren SMO, bölgede de çevresinde de ve kırsal arazide de PKK ile savaşmaya devam ederek herhangi bir yerleşme veya diğer stratejik noktalara özellikle M% Karayolu'na sızma olmaması, stratejik bölgeleri de yine PKK'nın geçmemesi için şu anda bütün aradaki hatları kesmiş durumda.

✓ OKUMADAN GEÇME

KKTC Cumhurbaşkanı Tatar CNN Türk'e konuştu: Rum kesimi boyunu aşan işlere kalkıyor

Haberi Görüntüle

ABD

- Dr. Fatma Yeşilkuş: 2025 yılının Ocak ayında Başkanlık koltuğuna oturacak olan Donald Trump'ın ve kabinesinin bu sürece dair bakış açısı kritik öneme sahiptir. Çünkü 2018 yılında ABD askerlerini Suriye'den geri çekmeyen Başkan Trump, bu yeni dönemde de hem İran'ın bölgedeki nüfuzunu yok etmek hem de İsrail'i Orta Doğu'da tek yetkili kılabilmek amacıyla tekrardan YPG/PKK terör örgütüne desteğini artırabilir. Bununla birlikte, Rusya'yı çevrelemek ve kıskaç altına alabilmek amacıyla Suriye kozunu oynayabilir ve Ukrayna Savaşı'nın da bu anlamda gidişatını değiştirebilir.

- Yeliz Albayrak: ABD bir süredir olayın başından beri 'bekle/gör' politikasına devam ediyor. Endişeyle takip ettiklerini ve Esad'ın da bu durumdan aslında sorumlu olduğunu, herhangi bir müzakere masasına gelmediğini de belirtiyorlar. Bölgede şu anda çok büyük sayıda ABD askeri yok. Fakat Amerika'nın desteklediği birçok terör grubu var. Tabii ki ilerleyen günlerde tekrar müzakere masasının kurulması ihtimali ve ABD'nin rolü burada önemli. ABD, HTŞ'ye de muhaliflere de destek veriyor gibi gözüküyor. Fakat bu HTŞ'ye destek veriyor olması bir taraftan PKK'ya da destek veriyor olmasının değiştirmiyor. Bu terör gruplarını sürekli finanse eden ve kendi söylemleriyle El Kaide'ye karşı ya da IŞİD'e karşı bu grupları desteklediğini söyleyen ABD'nin yine ilerleyen günlerde bu güç değişimlerinde oynayacağı rol veya alacağı pozisyon tabii ki şu anda seçim arası geçiş döneminde oldukları için Trump'ın göreve gelmesiyle biraz daha şekillenecek.

RUSYA

- Dr. Fatma Yeşilkuş: İki yılı aşkın süredir Ukrayna ile savaşan ve Batı tarafından yaptırımlar uygulanan bir Rusya var. Dolayısıyla savaşın gidişatında özellikle konvansiyonel silahların ötesinde farklı bir sürecin başlamış olması ve yeni nükleer doktrinin imzalanması, Rusya-Ukrayna Savaşı'nın boyutunu değiştirmiştir. Bu aşamada Rusya için önceliğin kendi sınırları olduğunu söylemek ve Ukrayna'nın NATO'ya olası üyeliğinin önünü kesmektir. Her ne kadar Suriye'den geri çekilmeyeceğini vurgulamamız gerekirse de bu aşamada Suriye, Rusya için ikincil derecede öneme sahip bir konu gibi görünüyor.

- Yeliz Albayrak: Rusya, uzun süredir Esad'ın müttefiki olarak ve Esad'ın da ülkeye davet ettiği bir yabancı güç olarak özellikle Lazkiye ve Tartus limanlarıyla ilgileniyor. Çünkü oralarda askeri güçleri var. Güçlerini buralardan çektiği ve başka yerlere sevk ettiği söylenmişti. Fakat tatbikat yaptıkları öğrenildi. Şu anda durumu yine takip ettiklerini ve bölgeyle istişare olduklarını söylüyorlar. Esad eğer yardım talep ederse durumu değerlendirip buna göre karar vereceklerini belirtmişlerdi. Esad'ın beklediği desteği vermediler. Sadece İdlib'de bir hava harekatı düzenlediler. Ama bunun haricinde o muhaliflerin önünü kesecek bir hamle yapmadılar. O yüzden Rusya da şu an mevcut orduya çıkacak konjonktüre göre hareket edeceği için çok büyük etkili bir şekilde sahada değil, sadece kendi oldukları noktaları savunma ve koruma noktasında şu anda hareket ediyorlar. Esad'a çok büyük bir destek sağlamıyorlar ve sağlamayacak gibi gözüküyorlar şu anda.

✓ OKUMADAN GEÇME

Narin Güran cinayetinde düğümü çözecek en önemli delil: DNA'lar eşleşti: Anne soyundan biri

Haberi Görüntüle ›

İRAN

- Dr. Fatma Yeşilkuş: İran'ın desteklemiş olduğu vekil örgüt olan Hizbullah'ın, İsrail-Lübnan Savaşı esnasında ağır kayıplar vermesi ve özellikle örgütün beyni olarak nitelendirilen liderlere düzenlenen suikastlar hem Hizbullah için hem de İran için ağır bir süreci beraberinde getirmiştir. İran, doğrudan doğruya ne ABD'yi ne de İsrail'i karşısına almak yerine bu süre zarfında Hizbullah'ı destekleyerek süreci ilerletmiştir. Ancak, Rusya gibi İran için de Suriye'deki yaşanan bu belirsizlik ve istikrarsızlık dönemi ek bir yük ve sorumluluk getirdiğinden savaşmak yerine diplomasi ile bu

çatışmaların sona erdirilmesi İran'ın önceliği gibi duruyor.

- Yeliz Albayrak: İran'da bu konuda resmi açıklamalar çok bulunmasa da yıllardır Esad'ın en büyük müttefiki ve Esad'ın en büyük destekçisi. Bölgede bulundurduğu Şii milislerle, Hizbullah ile (yeri geliyor Lübnan'a yeri geliyor Suriye'nin bazı bölgelerine hareket ettirip gönderiyor) Şu anda bölgeye aktardığı Şii milisler olduğunu biliyoruz. Fakat bu Şii milislerin yine sayısı muhalif grupların önünü kesecek şekilde fazla değil. İran'ın da kendi içerisinde şu anda uğraşmak durumunda olduğu başka konular olduğu için ve bir taraftan da Lübnan'daki Hizbullah'ın da bölgeye geri dönememesinden dolayı çok fazla Suriye'ye destek veremiyor. Yanlarında olduğunu söyleseler bile kara harekatı noktasında yeterli kalmadıklarını ve kalamadıklarını görüyoruz. Bu sebeple bölgedeki hakimiyetini kaybetmesi bakımından İran için bu büyük bir kayıp. Çünkü Hizbullah'ın da ya da PKK'nın da ya da Esad güçlerinin de geri püskürtülmesi İran'ın burada etki alanının kaybetmesi ve kendince kurguladığı o Şii hilalinin de büyük bir kırılma noktasına gittiğini gösteriyor. Bu noktada Hizbullah'ın veya Şii milislerin geri püskürtülmüş olması Esad rejimiyle birlikte İran için büyük bir güç kaybı demek. Zaten büyük bir güç kaybında olan İran bir de Suriye'deki etki alanını kaybettiğinde o kendi kurguladığı hilal de artık gittikçe çökme noktasına doğru gidiyor.

TÜRKİYE

- Dr. Fatma Yeşilkuş: Özellikle PKK/YPG'nin sınır hattındaki varlığına karşı operasyonlar, milli güvenliğimiz açısından kritik bir öncelik. Suriye'nin toprak bütünlüğünün desteklenmesi noktasında sahadaki gelişmeler yakından takip edilmektedir ancak bu çatışmaların ve istikrarsızlığın çözülmesindeki en önemli adım, halkın meşru talepleri doğrultusunda oluşturulacak olan bir mutabakatın varlığı ile mümkündür. Türkiye'nin bu bağlamdaki amacı, olası bir güç boşluğundan kaynaklanacak tehditleri sınırda engellemektir.

- Yeliz Albayrak: Türkiye tabii ki yıllardır Esad'a yaptığı çağrıların sonuçsuz kalması sebebiyle şu anda birinci odak noktası olarak bölgedeki terör unsurlarının bertaraf edilmesiyle ilgileniyor. Birçok girişim oldu. Astana süreci, Soçi mutabakatları ve daha önceki Adana anlaşmaları aslında Suriye'nin toprak bütünlüğünü veya buradaki terör odaklarına müsaade edilmemesi konusunda yıllarca uyarıda bulunuldu. Ama bunlardan etkili bir cevap alınamadı. Bu sebeple bölgede 2016'dan beri harekatlar düzenliyoruz PKK'nın da

önünü kesmek için.

Türkiye tabii ki şu anda hiçbir muhalif duruma taraftar değil. Harekatlardan dolayı ve yaptığımız uluslararası anlaşmalardan dolayı bölgede olan askeri varlığımızı devam ettiriyoruz. Burada bizim sadece muhaliflerin ilerleyişini belki mevcut konumumuzu koruyarak PKK'nın yayılmasını engelleyecek şekilde gerekli olursa harekat öngörülebilir. Ama bunun haricinde herhangi bir gruba Türkiye şu anda taraftar değil. Sadece Suriye'nin toprak bütünlüğünü ve bölgedeki terör örgütlerine geçit verilmemesi noktasında şu anda bekleme durumunda. İleride kurulacak bir müzakere noktasında da desteğini yine mutlaka verecektir. Ve yeni kurgulanacak olan Suriye birliğinde terör örgütlerinin yer almaması için tabii ki elinden geleni yapacaktır.

IRAK

- Dr. Fatma Yeşilkuş: Irak, sınır hattında güvenlik riskleriyle karşı karşıya. Irak, Suriye politikasında hem bölgesel hem de uluslararası güçlerin etkisini dikkate almak zorunda. İran'ın Beşşar Esad rejimine desteği ve ABD'nin Suriye'deki varlığı, Irak'ın bu denklemler arasında hareket kabiliyetini sınırlandırıyor.